

תפ"ח 47188/12/11 - מדינת ישראל נגד סעיד נפאע

בית המשפט המחוזי בנצרת
תפ"ח 47188-12-11 מדינת ישראל נ' נפאע
06 אפריל 2014

בפני כב' סגן הנשיא ד"ר אברהם אברהם

כב' סגן הנשיא השופט בנימין ארבל

כב' השופטת אסתר הלמן

מדינת ישראל

נגד

סעיד נפאע

נוכחים:

מטעם המאשימה - עוה"ד יעל כוכבי ורז וולטר

מטעם הנאשם - עוה"ד סלים ווקים ומאדי דאהר

הנאשם בעצמו

הכרעת דין

כב' השופטת א' הלמן

1. נגד הנאשם הוגש כתב אישום, המייחס לו ביצוע עבירות כנגד ביטחון המדינה, בעת שכיהן כחבר כנסת בשנת 2007.

עמוד 1

2. כתב האישום אוחד 3 אישומים, שכולם נסובים אודות נסיעת הנאשם לסוריה, יחד עם משלחת של 282 אנשי דת דרוזים. המאשימה מייחסת לנאשם את ארגון הנסיעה האסורה, וכן מפגשים עם שני פעילים של ארגוני חבלה בעת שהותו בסוריה.

האישום הראשון

3. לפי כתב האישום, בחודש יולי 2007 פנה הנאשם לשר הפנים, בבקשה לאשר יציאתם של כהני דת דרוזים אזרחי ישראל לביקור בסוריה, אולם קיבל תשובה, שלפיה לא ניתן היתר לנסיעה מטעמי ביטחון. על אף האמור, חבר הנאשם עובר לספטמבר 2007, לשמונה אנשי דת דרוזים, שהיו חברים בוועד הקשר הדרוזי (**להלן: "חברי הוועד"**), במטרה לארגן עמם נסיעה של קבוצת אנשי דת לסוריה. הנאשם קיבל מאת חברי הוועד רשימות של כל המעוניינים לנסוע ומסמכים נלווים. את הרשימות והמסמכים העביר לחבר הכנסת לשעבר עזמי בשארה (המבוקש כיום לחקירה והשוהה מחוץ למדינת ישראל), וביקש ממנו להסדיר את אישורי הכניסה לסוריה.

עובר ליום 06/09/07 הגיע הנאשם, יחד עם 282 איש באוטובוסים מישראל לירדן, שם שהו מספר ימים, במהלכם נדרשו למסור את דרכניהם. הנוסעים העבירו את דרכניהם, בתיווכו של הנאשם, לשגרירות הסורית, לצורך הוצאת אישורי הכניסה לסוריה. בסיועו של עזמי בשארה קיבל הנאשם מהשגרירות הסורית אישורי כניסה לנוסעים; ביום 06/09/07 נכנס יחד עם יתר הנוסעים לסוריה, מבלי שקיבל היתר לכך ממשרד הפנים, עבורו ועבור יתר הנוסעים, על אף שנדרש אישור כזה.

הנאשם שהה בסוריה, יחד עם יתר הנוסעים בין התאריכים 06/09/07 - 13/09/07.

בגין מעשים אלה מואשם הנאשם בעבירות של סיוע ליציאה שלא כדין למדינת אויב, עבירה על תקנה 18(ד)(א) בצירוף תקנה 5 לפקודת הארכת תוקף של תקנות שעת חירום (יציאה לחוץ לארץ), התש"ט - 1948, וכן סעיף 2א לחוק למניעת הסתננות (עבירות ושיפוט), תשי"ד - 1954, ובנוסף יציאה שלא כדין למדינת אויב, עבירה על תקנה 18(א) בצירוף תקנה 5 לפקודת הארכת תוקף של תקנות שעת חירום (יציאה לחוץ לארץ), התש"ט - 1948 וסעיף 2א לחוק למניעת הסתננות (עבירות ושיפוט), תשי"ד - 1954.

האישום השני

4. באישום השני מואשם הנאשם בעבירה של מגע עם סוכן חוץ, עבירה לפי סעיף 114(א)(ג) בצירוף סעיף 91 לחוק העונשין, התשל"ז - 1977, (להלן: "**חוק העונשין**"), בכך שבמהלך שהותו בסוריה, כשהיה מלווה בחברו, אדם בשם נהאד מלחם (**להלן: "נהאד"**), נפגש בשעת ערב מאוחרת, באופן

חשאי ולאחר תיאום מראש, עם טלאל נאג'י (להלן: "טלאל"), סגנו של מזכ"ל ארגון החזית העממית- המפקדה הכללית. בפגישה זו נכח גם נהאד, אשר לא ידע באותה עת מיהו האדם עימו הוא נפגש. ארגון החזית העממית הוא ארגון מחבלים על פי חוק.

האישום השלישי

5. האישום השלישי עוסק במפגש נוסף עם סוכן חוץ. לפי אישום זה, במהלך הפגישה עם טלאל נאג'י, התקשר טלאל לחאלד משעל, ראש הלשכה המדינית של חמאס, שהינו ארגון מחבלים לפי החוק, ותיאם לנאשם מפגש עם חאלד משעל; כל זאת בנוכחות הנאשם ונהאד. בשיחה פנה טלאל אל חאלד משעל בכינויו "אבו אל ואליד", תיאם פגישה למחרת היום בשעות הבוקר, והודיע לחאלד משעל כי לפגישה יגיעו חבר כנסת מטעם בל"ד ואדם נוסף בשם נהאד. הנאשם ידע כי "אבו אל ואליד" הוא שמו של חאלד משעל והיה מעוניין בפגישה עמו.

על פי התיאום, הגיע למחרת היום למלון בו התגורר הנאשם, אדם מטעמו של חאלד משעל והסיע את הנאשם לפגישה, כמתוכנן. נהאד סירב לנסוע לפגישה, לאחר שכבר שמע מפי הנאשם כי "אבו אל ואליד", עימו הוא עתיד להיפגש, הוא חאלד משעל.

הנאשם הגיע למפגש עם חאלד משעל ואף קיבל לידיו תשורה.

במעשים אלה, כך נטען, ביצע הנאשם עבירה של מגע עם סוכן חוץ, עבירה לפי סעיף 114(א)(ב)(ג) בצירוף סעיף 91 לחוק העונשין.

6. בפתח המשפט העלה הנאשם טענות מקדמיות, אשר נדונו ונדחו על ידנו בהחלטה מיום 26/12/12. בין היתר, טען הנאשם לחסינות עניינית, מכוח הוראות חוק חסינות חברי הכנסת, זכויותיהם וחובותיהם, תשי"א-1951, (להלן: "**חוק החסינות**"), וכן העלה טענה להגנה מן הצדק.

למען שלמות התמונה, אציין, כי בהתאם לחוק החסינות (לאחר תיקון 33 שלו), בטרם הוגש כנגד הנאשם כתב אישום, באישור היועץ המשפטי לממשלה, ניתנה לו הזדמנות לפנות לוועדת הכנסת בבקשה שלא ליטול את חסינותו. בוועדה התקיים דיון ענייני ומקיף בשאלת החסינות, וזו דחתה את טענות הנאשם והחליטה שלא להציע לכנסת לקבוע כי עומדת לו חסינות.

בעקבות החלטתנו, לדחות את טענות הנאשם כנגד ההליך שהתנהל לפי חוק החסינות, לרבות ביחס לחוקיות תיקון 33 לחוק, הגיש הנאשם עתירה לבג"צ (בג"ץ 2959/13), אשר נמחקה לפי בקשתו.

7. בתשובה לכתב האישום, הודה הנאשם כי פנה ביולי 2007 לשר הפנים, בבקשה לאשר יציאת כהני דת דרוזים אזרחי ישראל לסוריה ובקשתו סורבה.

הנאשם כפר בכך שפנה לאנשי דת דרוזיים במטרה לארגן בשמם את הנסיעה, אך הודה כי קיבל לידי, מאת חברי הוועד, רשימות של המעוניינים לנסוע ומסמכים נלווים, העבירם לחבר הכנסת לשעבר, עזמי בשארה, וביקש ממנו להסדיר את אישורי הכניסה לסוריה (עובדה 5 באישום הראשון).

הנאשם הודה, כי נכנס לסוריה ביום 06/09/07 ושהה שם עד 13/09/07, יחד עם יתר הנוסעים, אך כפר ביתר הפרטים שיוחסו לו באישום הראשון.

ביחס לאישום השני, הודה הנאשם במפגש עם טלאל נאג'י, אך טען כי מפגש זה לא היה חשאי, והוא התקיים אגב ביקור דרך, ללא תיאום מראש. הנאשם אישר כי נהאד נכח במפגש ולטענתו, גם ידע מיהו האדם עימו נפגש. ביחס לתפקידו של נהאד, טען הנאשם כי נהאד שימש כעוזר לוגיסטי של המשלחת והתלווה אליה רוב הזמן. לטענתו, נהאד התלווה אליו רק לנסיעה לעיר חלב.

8. ביחס לאישום השלישי, הנאשם הודה כי במהלך הפגישה עם טלאל נאג'י, התקשר טלאל לחאלד משעל, אך טען כי השיחה התקיימה ביוזמתו של טלאל, וללא השגה מצד הנאשם. במהלך השיחה הציע טלאל לחאלד משעל להפגישו עם הנאשם למחרת היום, אך הנושא נותר פתוח וההצעה לא יצאה אל הפועל. הנאשם גם אישר כי במהלך השיחה, טלאל ציין בפני משעל כי הנאשם ונהאד נמצאים אצלו, והציע להפגיש אותו עימם.

9. כפי שניתן ללמוד מתשובת הנאשם לכתב האישום, המחלוקת העובדתית היא מצומצמת, יחסית; (להבדיל מחזית המחלוקת במהלך החקירה), אין מחלוקת שהנאשם יצא לסוריה עם קבוצה של אנשי דת ושהה בה כשבוע ובמהלך ביקור זה, נפגש עם טלאל נאג'י. נסיבות הפגישה שנויות במחלוקת, אך אין חולק כי במהלך פגישה זו עלה הרעיון כי יפגש עם חאלד משעל, ואף התקיימה שיחה טלפונית עם חאלד משעל בנוגע לאפשרות זו.

10. עד התביעה העיקרי, עליו מבססת המאשימה את גרסתה, הוא נהאד מלחם, שהתלווה לנאשם בנסיעתו ודיווח בחקירתו על המפגש עם טלאל נאג'י ועל תיאום המפגש עם חאלד משעל. עדותו, לשיטת המאשימה, מקבלת חיזוק משקרי הנאשם והעלאת הגרסה הכבושה רק במהלך המשפט, במטרה להתאים את גרסתו ככל הניתן לראיות התביעה.

דין והכרעה

.11 תשובת הנאשם לאישום צמצמה כאמור, את גדר המחלוקת, ואישרה במידה רבה, את הגרסה שמסר נהאד, בנוגע למעורבותו של הנאשם באישומים הראשון והשני.

האישום הראשון

.12 הנאשם הודה כבר מראשית החקירה כי יצא לסוריה, ללא אישור, לאחר שבקשתו להתיר יציאת המשלחת נדחתה על ידי שר הפנים ובידיעה כי הדבר מהווה עבירה על החוק.

.13 הנאשם איננו מודה אמנם בארגון או סיוע לארגון המשלחת שיצאה לסוריה, אולם למעשה, כבר בחקירתו הראשונה אישר כי סייע לחברי הקבוצה, בהעברת שמות הנוסעים לעזמי בשארה, על מנת שיוציא את האישורים הנדרשים לכניסתם לסוריה (ת/1 שורה 100), זאת לאחר שביקש היתר ליציאתם לסוריה והבקשה נדחתה. הנאשם הודה מפורשות בתשובה לכתב האישום, כי קיבל מחברי הוועד את שמות הנוסעים ומסמכיהם והעבירם לבשארה לצורך קבלת האישורים. די בכך, על מנת לקבוע כי סייע ליציאתם של האחרים, זאת בפרט לאור היכרותו וקשריו עם עזמי בשארה. כלומר, לא הייתה זו בחירה אקראית, להטיל על הנאשם משימה זו.

.14 למעלה מן הצריך, אומר, כי מעדותו של נהאד, המהימנה עלי, עולה כי תפקידו של הנאשם בארגון הנסיעה ובסיוע לאחרים היה אף משמעותי יותר. לא אאריך בנקודה זו שכן, כאמור, לדעתי, די בעובדות בהן הודה הנאשם בכדי להרשיעו לא רק ביציאה שלא כדין לארץ אויב, אלא גם בסיוע לחברי הקבוצה האחרים, לצאת לסוריה.

.15 בטרם אתיחס לעדותו של נהאד לעניין ארגון הנסיעה, אקדים מילים באופן כללי, על מעמדו של נהאד, תפקידו במשלחת, ומהימנות גרסתו.

.16 נהאד עסק בהוראה במשך שנים רבות, ועד שנת 2000. לאחר מכן, עסק בפעילות ציבורית, היה חבר מפלגת בל"ד, שימש מספר חודשים כעוזרו של עזמי בשארה, ולפי עדותו, החל מראשית שנת 2007 עבד עם הנאשם במשרדו בשפרעם, למשך שבועות ספורים.

ההכרות בין נהאד לנאשם הייתה על רקע הקמת וועד של דרוזים, שהטיף נגד הגיוס לצבא, והקשר ביניהם היה קשר חברי טוב, עד לפרשה הנוכחית.

.17 נהאד נעצר בתחילה כחשוד בנסיעה לסוריה, ארגון הנסיעה והמפגשים עם סוכני החוץ. בתחילה

הכחיש את החשדות, אך בהמשך מסר גרסה, בה הפליל את הנאשם. בחקירה הנגדית, נהאד הרבה לומר כי איננו זוכר פרטים מתוך החקירה, (שנערכה בשנת 2007 - כשש שנים לפני שהעיד בבית המשפט). יתכן, כפי שטוען הנאשם, כי נהאד המעיט בחלקו ובמעורבותו בארגון הקבוצה ובתכני הביקור בסוריה, יחד עם זאת, אין ספק כי מעמדו של הנאשם, כחבר הכנסת, היה הבכיר מבין השניים, הוא שקבע את סדר היום, היה אורח הכבוד במפגשים, ונהאד היה העזר כנגדו, ולא ההיפך.

18. בקשר לתפקידו במשלחת, בניגוד לטענת הנאשם, כאילו נלווה לחברי הקבוצה, העיד נהאד כי הוא התלווה בביקור לסוריה לנאשם, הגיע יחד עימו והיה צמוד אליו כמעט בכל העת בה שהו בסוריה. הכוונה לכך, שבמהלך כיומיים, בהם נסעו חברי המשלחת האחרים לבקר במקומות קדושים, היה הנאשם עסוק במפגשים עם אנשי ממשל סורים או ביקר את מקורביו. נהאד הצטרף אליו למפגשים אלה, (למעט לפגישה עם חאלד משעל, אליה סירב בתוקף להצטרף), לעיתים נכח בהם ולעיתים המתין מחוץ ללשכה. נהאד העיד כי במהלך הביקור בסוריה הוא פעל לפי הנחיותיו והוראותיו של הנאשם, שהעסיקו כעוזרו (עמ' 103 לפרוטוקול), הנאשם לא התייעץ עמו ולא תיאם איתו את מפגשיו, אלא הודיע לו מה הן תוכניותיו.

19. בהודעתו הראשונה במשטרה הודה הנאשם כי נהאד נלווה אליו בהיותו חבר מפלגה וחבר אישי שלו (ת/1 שורה 210). הוא גם אישר כי ביומיים בהם שהה בסוריה בנפרד מהמשלחת, נהאד נלווה אליו, אך טען כי לא נכח בפגישות שקיים.

20. נהאד עשה כל מאמץ בראשית עדותו בבית המשפט, שלא למסור גרסה מלאה ומפורטת, התקשה ליתן תשובות ברורות, וניכר היה כי מעמד מסירת העדות, כנגד מי שהיה שותפו לדרך, היה קשה עליו.

גם מהלך החקירה מעיד כי נהאד ניסה מלכתחילה למסור גרסה שתרחיק את הנאשם ואת עצמו מהפעולות האסורות שיוחסו להם. מהימנה עלי עדותו של נהאד כי החליט לספר את האמת רק לאחר שהבין כי אם לא יעשה כן, יאלץ לשלם את המחיר, כביכול האחריות כולה רובצת עליו. התנהלותו בחקירה הונעה מתוך מטרה לנקות את עצמו מן החשד כי נפגש עם חאלד משעל (ראה ת/10 אליו אתייחס בהמשך) ופחות מתוך רצון לפגוע או להפליל את הנאשם.

21. עדותו של נהאד בכללותה הינה מהימנה, גם אם המעיט במידת מעורבותו בארגון הנסיעה או בהיקף פעילותו הציבורית. כאמור, חלקים ממנה, הוכחו בתחילה על ידי הנאשם, אך הוכחו כאמת, ואינם שנויים עוד במחלוקת. למרות שהפגין חוסר רצון לענות על שאלות ב"כ המאשימה בתחילת העדות הראשית שלו, סיפר נהאד כיצד היה הנאשם פעיל בארגון הנסיעה, איסוף שמות האנשים המעוניינים לנסוע לסוריה, וארגון אישורי הכניסה לסוריה עבור כל חברי הקבוצה (עמ' 81 לפרוטוקול). לפי עדותו, הקבוצה יצאה לירדן ושהתה שם שלושה ימים, במהלכם הנאשם הוא זה שניגש לשגרירות סוריה לקבל את הניירת הדרושה לכניסה לסוריה, וכן נפגש עם שגריר סוריה (לא בנוכחות העד). נהאד סיפר בנוסף, כי כאשר הגיעה הקבוצה למעבר הגבול עם סוריה, ניכנס הנאשם לזרז את תהליך המעבר לסוריה, בהיותו חבר כנסת (עמ' 84 לפרוטוקול).

.22 הסיוע למשלחת בא לידי ביטוי גם בסיום הביקור, כאשר הנאשם הוא שטיפל בניירת לקראת עזיבתם של חברי הקבוצה את סוריה (עמ' 104 לפרוטוקול).

.23 בעדותו בבית המשפט, לא הכחיש הנאשם כי סייע לקבוצה. בעדותו הראשית וכן בחקירתו הנגדית, אישר כי ביקש לסייע לחברי הקבוצה, ועל פי בקשה של ועדת הקשר, הוא פנה לשר הפנים, כדי לקבל אישור ליציאתה לסוריה (עמ' 338 לפרוטוקול). הנאשם הודה כי נטל חלק במפגשים, כדי לסייע לקבוצה, ופנה לעזמי בשארה, בשם הקבוצה כדי שזה ידאג לקבלת אישורי הכניסה ויתאם את הביקור (עמ' 321 + עמ' 339 לפרוטוקול). בניגוד לגרסה הראשונה שמסר במשטרה, לפיה הוא מסר את רשימת השמות הראשונה לעזמי בשארה, טען הנאשם כי נהאד הוא שמסר את שתי הרשימות פיזית, אולם לסוגיה זו אין חשיבות ממשית, שכן ברור גם מגרסתו המאוחרת של הנאשם כי נהאד פעל בשמו ומטעמו. הנאשם תיאר וסיכם את הדברים עם בשארה ונהאד הוא שלקח את המסמכים והביאם (ראה הסבריו בעמ' 323 לפרוטוקול וכן תשובתו הסופית בעמ' 340 לפרוטוקול).

.24 הנאשם לא רק סייע לחברי הקבוצה בהשגת האישורים ותיאום הביקור, אלא גם לקח אחריות על התנהלות חברי הקבוצה בסוריה. לפי עדותו, הוא אסף את חברי הקבוצה, בעת שנכנסו לסוריה, והנחה אותם כיצד עליהם לנהוג במדינה הזרה (עמ' 323).

.25 הנאשם מסר גרסה מבולבלת ולא עקבית בשאלה מי העביר את הרשימות לעזמי בשארה, בשתי ההזדמנויות (הרשימה המקורית והרשימה המשלימה), ובכל הנוגע למעמדו של נהאד בקבוצה וכן לטיב הקשר בין השניים. הנאשם עמד על כך שנהאד לא היה עוזרו, בשום שלב, למרות האמור, הודה כי נכח רבות בלשכתו (כחבר ועדת הקשר). בעניין זה מקובלת עלי גרסתו של נהאד כמהימנה יותר. הנאשם ציין בחקירתו הראשונה במשטרה כי נהאד הגיע **איתו**, ולא כאחראי הלוגיסטי של הקבוצה. מתוך תיאור הפעולות שעשה נהאד, (גם לפי גרסת הנאשם), ברור כי נהאד היה כפוף אליו ועשה את דברו, ולא פעל באורח עצמאי כמארגן. על כל פנים, גם אם נהאד סייע לחברי הקבוצה, פועלו איננו מבטל את הסיוע המשמעותי שנתן הנאשם לקבוצה, בניסיון לקבל היתר ליציאתה, מפגשיו עם הקבוצה, איסוף רשימת השמות ומגעיו עם עזמי בשארה, במטרה להסדיר כניסת הקבוצה ולתאם את הביקור.

.26 תמיכה וחיוזוק לעמדת התביעה בעניין זה ניתן למצוא גם בעדותו של אחד מחברי הקבוצה, השיח' פאוזאת גאנם. העד, שהודעתו במשטרה הוגשה כעדות ראשית (ת/21), סיפר במשטרה כי איננו יודע כיצד נתקבל האישור לכניסה לסוריה, לו עצמו לא היה כל מגע עם שגרירות סוריה בירדן. לפי הודעתו, שמות מבקשי הכניסה הועברו לנאשם והוא טיפל בכך: "**כי הוא כנראה יש לו את היכולת להשיג לנו את האישורים לכניסה לסוריה.**" (שורה 60 לת/21). עוד לדבריו, נהאד ליווה את המשלחת יחד עם הנאשם, והוא היה מוסר את האישורים במעברים.

.27 לסיכום, הנאשם יצא לסוריה ללא היתר, בידיעה כי מדובר בעבירה על החוק. הוא גם סייע ליתר חברי הקבוצה לצאת לסוריה, פעל לאיסוף המסמכים שלהם ולהעברתם לגורמים הסוריים (בתיווכו של

בשארה), לשם קבלת ההיתרים ומתוקף מעמדו קידם וזירז את הטיפול בכניסה לסוריה והיציאה ממנה, כשהתערב באופן אישי בתהליך במעבר הגבול.

האישום השני

28. בחקירתו הכחיש הנאשם בתוקף כי נפגש עם טלאל נאג'י או עם חאלד משעל. במספר הזדמנויות בהן נשאל על כך, הדגיש כי לא היו דברים מעולם.

"ש. מלבד שני האישים האלה שהזכרת (פארוק א- שארע וסגן שר החוץ פייצל מקדאד - א.ה.) היו לך עוד פגישות בדרג המדיני?
ת.לא. בדרג המדיני אלה שני האנשים.
ש. בדרג הצבאי?
ת. לא היה דבר כזה.
ש. פגישות אישיות שהן לא אנשים פורמליים?
ת. בני משפחה שלי... נפגשתי גם עם אישים של הר הדרוזים..." (שורות 142 - 149 לת/1).

"ש. במשך השבוע הזה, מלבד הפגישות שצינת, איזה עוד פגישות קיימת?
ת. רק שני ימים הייתי לא עם המשלחת ושהייתי בדמשק בבית מלון ואז ביקשתי לקיים פגישות פוליטיות... וארגנו לי פגישה עם סגן הנשיא הסורי..." (ת/1 שורה 173 ואילך).

"ש. קשה לי לראות מצב שבו לא מנסים ליצור איתך קשר עוד גורמים מלבד אלו שהזכרת, תנסה להיזכר האם פנו אליך אחרים או נפגשת עם אחרים מלבד תקשורת ואנשים פוליטיים מובהקים.

ת. אין צורך לזכור. אני לא ניסיתי ליצור קשר עם אף אחד מלבד סגן הנשיא שנפגשתי איתו. אני יודע איפה אני נמצא ומה אני עושה ואני יודע איפה הקווים האדומים, אתה יכול להיות רגוע כי אני רוצה להיות רגוע מהבחינה הזו.

ש. כלומר אם היו פונים אליך
ת. הייתי מסרב, אם היו פונים אלי הייתי מסרב, אני באתי למטרה מסוימת וראיתי לנכון להיפגש עם אישים פוליטיים.

ש. כלומר כל הפגישות שלך היו בשקיפות מלאה?
ת. בשקיפות מלאה וזה היה חשוב לי שיהיו אמצעי תקשורת בפגישות האלה." (ת/1 שורות 196 ואילך).

לאחר כל האמור, נשאל הנאשם ספציפית לגבי האפשרות כי נפגש עם טלאל נאג'י והשיב:

"... טלאל נאג'י חבר הנהגת החזית העממית לשחרור פלסטין, המפקדה הכללית

בסוריה, הוא אדם מפורסם וידוע ואיני מכיר אותו באופן אישי ולא נפגשתי איתו אף פעם. טלאל נאג'י יושב בסוריה על פי הכתובים" (ת/1 שורות 261-263).

"... עם טלאל נאג'י הייתי מאד נזהר כי אני יודע מה מעמד הארגון שלו שמוגדר כאגון עוין בחוק הישראלי.
ש. ואם טלאל נאג'י היה מבקש ממך להיפגש?
ת. לא הייתי מוכן, אני יודע מה מעמדו והייתי נזהר.
...

ש. והוא לא ניסה להיפגש איתך טלאל נאג'י כשהיית בסוריה?

ת. לא." (ת/1 שורות 286 ואילך).

29. הנאשם דבק בקו זה גם בחקירתו השנייה (מיום 13.12.07), (ת/2), ולמרות שהוטחה בו גרסתו של נהאד, המשיך להכחיש את הדברים ("לא היה ולא נברא" - שורה 115 לת/2). בחקירה שנערכה ביום 4.2.08 (ת/5), הושמעה לנאשם הקלטת השיחה שקיים נהאד עם טלאל נאג'י, על פי הנחיית החוקרים. גם בשלב זה, המשיך הנאשם לכפור בטענה כי נפגש עם טלאל והאשים את החוקרים בכך שמתנהלת כנגדו חקירה פוליטית, יזומה על ידי השב"כ, במטרה להכשילו.

30. העובדה שהפגישה עם טלאל אכן התקיימה, לא הפריעה לנאשם להעלות במהלך החקירה, טיעונים המעידים לכאורה, על כך שנהאד הוא אדם שלא ניתן לסמוך עליו, וכבר הגיש בעבר תלונה במשטרה, כנגד ראש מועצה, שזוכה ממרבית האישומים כנגדו, עובדה שהייתה ידועה לנאשם היטב בטרם הפך את נהאד לעוזרו, שכן הוא ייצג כסנגור את אותו ראש מועצה. הנאשם הצביע על התנהגות מעוררת תהיות כביכול, של נהאד במהלך הביקור בסוריה, כדי להראות כי נהאד הוא שפעיל כבר מצעירותו בפעילות פוליטית ויתכן כי הוא שביקר את טלאל:

"אחרי שפשפשתי בראשי ועכשיו, לאור המצב שראיתי אותו פה המתמסכן הזה, וחזרתי לכל הדברים האלה וכל האינפורמציה שמסרתי לכם אמרתי זה הכסת"ח, אם אכן הוא ראה את האדם הזה עם התותבת והזכוכית עין, טלאל נאג'י, ואז כנראה שאני לא יודע מה היה איתו בחקירה, אז אמר כנראה שאתם יודעים את הכל..." (ת/3 שורות 125 - 130).

ובהמשך:

"יכול להיות שנהאד מלחם הוא נפגש עם טלאל נאג'י וח'אלד משעל ואז כדי לצאת מהסיפור, הוא מטיל את האחריות על החבר כנסת שבעצם, הוא לקח אותו והוא ארגן

ונהאד רק הצטרף אליו ולא ידע בדיוק מה קורה וזה כדי לשמש לעצמו כיסוי, להתכסות בי..." (שורות 139 - 143 בת/3).

31. היום ברור, כי הניסיון להציג את נהאד כשקרן, המנסה להפליל את הנאשם בקיום מפגש, עם טלאל נאג'י, כדי לכסות על מעשיו הוא, נועד כולו להוליך את החוקרים שולל, ולהרחיק את החשדות מהנאשם.

32. גרסת הנאשם בעדותו בבית המשפט, בה הודה בקיום המפגש עם טלאל נאג'י, בנסיבות שונות מאלו שתוארו על ידי נהאד, היא עדות כבושה, ככזו, משקלה מופחת, ובהעדר הסבר משכנע לכבישתה, אין היא ראויה לאימון. **"הלכה היא כי משקלה הראייתי של עדות כבושה הוא מועט, אך ניתן להתחשב בה אם הוצג הסבר מניח את הדעת ל"כבישת" העדות (ראו: ע"פ 202/56 פרקש נ' היועץ המשפטי לממשלה, פ"ד יא 677, 681 (1957); ע"פ 677/84 דוד נ' מדינת ישראל, פ"ד מא(4) 33, 45 (1987); ע"פ 4297/98 הרשטיק נ' מדינת ישראל, פ"ד נד(4) 673, 688 (2000); ע"פ 5730/96 גרציאני נ' מדינת ישראל, פסקה 5ד (לא פורסם, 18.5.1998)"** (ע"פ 6992/08 כץ נ' מדינת ישראל (2009)).

עוד נפסק בעניין זה כי:

"... כאשר מתבקש יישומו של כלל "העדות הכבושה" לגבי נאשם, עומד בבסיס החשד המתוח על מהימנות הגירסה הכבושה, החשש הטבעי שהכבישה נועדה להתאמת הגירסה הכבושה לראיות התביעה ולסיכול האפשרות לבחון את מהימנותה, על ידי חקירתם של העדים שהעידו לפני חשיפתה. אשר על כן, גם נאשם הכובש את גרסתו חייב ליתן הסבר סביר ואמין בדבר הטעם לכבישתה של הגירסה; ובמקום שלא ניתן טעם כזה, נושאת הגירסה המאוחרת תווית של חשד, שמא היא כוזבת. תווית כזו טעונה הסרה; וכל עוד לא הוסרה הריהי מעיבה על אמינותה של הגירסה" (ע"פ 5730/96 גרציאני נ' מדינת ישראל (1998)).

33. כך בנוגע לנאשם השותק בזמן החקירה, קל וחומר לגבי נאשם המוסר גרסה הפוכה, בעת שהוא נחקר במשטרה.

מעבר לכך, שקרי הנאשם בחקירה וכבישת העדות ללא סיבה משכנעת, יכולים להוות חיזוק לעדויות התביעה (ראה ע"פ 395/06 חליסטוב נ' מדינת ישראל (2006)).

34. עדותו של נהאד, גרסה עקבית, שעמדה היטב בחקירה הנגדית, והמשתלבת עם מכלול הפרטים שמסר בחקירתו ובעדותו, לגבי השתלשלות העניינים במהלך הביקור בסוריה ולפניו, עדיפה בעיני על עדותו הכבושה של הנאשם, אשר לא היסס, כמתואר לעיל, למסור לחוקרים גרסה מפורטת ולא

אמיתית לגבי מה שהתרחש בסוריה. בנוסף, גם הגרסה המאוחרת, חסרה פרטים רבים, היא איננה מלאה, ומעוררת תהיות, מה שמוסיף לה נופך של חוסר מהימנות.

35. לפי גרסתו של נהאד, הפגישה עם טלאל תוכננה מראש, למלון הגיע נהג במיוחד בכדי לקחת את הנאשם (המלווה בנהאד), אל טלאל. אמנם השניים המשיכו לאחר הפגישה עם טלאל בנסיעה לביקור נוסף, שאף הוא תוכנן מראש, אך לא הייתה זו פגישה שנקרתה בדרכם, כפי שהציג זאת הנאשם.

36. כאמור, במהלך שהותם בסוריה, נלווה נהאד אל הנאשם למרבית האירועים והפגישות שקיים שם. בחלק מן האירועים/המפגשים נטלו חלק חברים נוספים מהקבוצה, אך היו גם אירועים או מפגשים שתוכננו עבור הנאשם בלבד, ואליהם נלווה נהאד בלבד. כך למשל נהאד הגיע עם הנאשם ללשכת סגן נשיא סוריה, פארוק א - שרע, והמתין לו מחוץ ללשכה, בזמן הפגישה.

37. בעדותו תיאר נהאד את הנסיבות שהובילו למפגש עם טלאל נאג'י. לדבריו, הנאשם סיפר לו כי הם נוסעים לבקר אדם בשם שקיב אבו ג'בל, חבר פרלמנט סורי, שבינו לבין הנאשם קיימת הכרות קודמת. לדבריו, המתינו בלובי בשעות אחר הצהריים - שלוש - ארבע או מאוחר יותר, (במשטרה מסר שהיה זה בשעה 18:00 לערך (עמ' 106 לפרוטוקול)), הגיע רכב ואסף אותם. הנהג ניגש לנאשם בלובי והודיע לו כי הגיע לאסוף אותם למפגש (עמ' 106). יוצא, כי כטענת הנאשם, הנסיעה לאבו ג'בל תוכננה מראש, נהאד סבר כי הנהג הגיע לקחתם לאבו ג'בל, אבל בפועל הוא נסע ללשכתו של טלאל.

38. לפי עדותו של נהאד, הנהג לקח אותם למשרד, בו נפגשו עם אדם, שמאוחר יותר התברר לו כי הוא טלאל נאג'י. השיחה נסובה אודות המצב בעזה, השאיפה להחזיר את אבו מאזן לעזה ולהפסיק את מלחמת האחים. לקראת סוף הפגישה התקשר טלאל לאדם בשם "אבו אל ואליד", כינוי הידוע של חאלד משעל, אמר שנמצא אצלו חבר הכנסת נפאע וביקש לברר האם אפשר לארגן לו פגישה. בשיחה ציין טלאל, כי הנאשם יגיע עם נהאד מלחם, והעד הבין מן השיחה כי הפגישה נקבעה למחרת היום.

לדברי העד, מתוך השיחה שניהל הנאשם עם טלאל (כשמאחוריו תלוי היה דגל פלשתיני), הבין כי מדובר בפעיל בארגונים הפלשתינים, וכי שיער כי שיחת הטלפון התנהלה בינו ובין חאלד משעל. ממקום המפגש עם טלאל, המשיכו בתוכנית לביקור אצל שקיב אבו ג'אבל.

39. מאחר והנאשם הכחיש בחקירתו את המפגש עם טלאל, והואיל ונהאד הוחדש כי הוא עצמו נפגש עם חאלד משעל, בוצע תרגיל חקירתי, במסגרתו התקשרו החוקרים ללשכתו של טלאל. נהאד ביקש לשוחח עם טלאל, כדי להוכיח את גרסתו, לפיה לא היה לו כל חלק בפגישה עם משעל. הנאשם איננו כופר היום בפגישה עם טלאל וגם לא בכך שבזמן הפגישה שוחח טלאל עם חאלד משעל, בנוכחותו וללא כל מחאה מצידו, ותיאם עבורו פגישה עם משעל. למרות האמור, לראיות שנאספו במסגרת תרגיל זה (ת/8, ת/8א, ת/8ב ו- ת/10, ת/10א, ת/10ב), יש חשיבות להוכחת מהימנותו של נהאד, אשר גרסתו

אומתה באמצעות השיחה עם טלאל, ולולא האמור, יתכן שהנאשם היה ממשיך לדבוק בגרסה המרחיקה אותו מכל קשר לטלאל נאג'י או משעל.

.40 בעקבות גרסתו המאוחרת יותר של הנאשם, שניתנה רק בבית המשפט, שלפיה הודה במפגש עם טלאל, אין חולק כי הנאשם פגש בטלאל, ביודעו היטב את זהותו ואת מעמדו ואת האיסור להיפגש עימו. נותרו במחלוקת רק הנסיבות שהובילו למפגש זה ואופיו. בעניין זה, חלק הנאשם על הטענה כי נשלח נהג כדי לקחתו למפגש עם טלאל וטען כי פגישה זו הייתה "על הדרך", לא תוכננה מראש ולא הייתה חשאית. לאור האמור, נחלקו הצדדים בשאלת זהותו של הנהג שהוביל את הנאשם ואת נהאד לפגישה, כאשר לפי עדותו של נהאד, הנהג אסף אותם מהמלון, נכח בפגישה עם טלאל נאג'י, ואף הגיש להם קפה במהלך הפגישה (עמ' 97 לעדותו).

.41 הנאשם העיד כי סדר יומו כלל ביקור אצל אבו ג'בל. לפני שעת הנסיעה לאבו ג'בל הגיע אדם בשם קוויקס, המוכר לו היטב, לפגוש אותו בלובי של המלון. יחד עימו הגיע אדם דובר עברית, בשם תייסיר חלבי, אסיר בטחוני משוחרר, המשמש כיום ראש ארגון הסופרים והמשוררים הפלסטיניים בסוריה. אותו חלבי הציע כי ייקח את הנאשם לבקר את אבו ג'בל, כיון שהם ידידים, הוא מכיר את ביתו ומזמן לא התראו. בדרכם לאבו ג'בל, הציע חלבי כי יכנסו למשרדו של טלאל נאג'י והנאשם לא התנגד לכך (עמ' 327). הנאשם הסביר כי חלבי לא העלה את ההצעה להיכנס למשרדו של טלאל מבעוד מועד, כך שלא היה מספיק זמן לשקול אותה, אלא ציין זאת באקראי כשעברו סמוך למשרדו של טלאל: "**כשהבן אדם הציע זה לא לקח זמן, כאילו שאמר שאנחנו עוברים בשכונה, מה דעתך אם, אולי אחרי 2-3 דקות, 4 דקות, 5 דקות, הגענו למשרד, לא שהוא הציע את זה והיה מקום לחשוב, כן, לא**" (עמ' 328 לפרוטוקול).

הנאשם תיאר בעדותו כי לאחר המפגש עם טלאל, המשיכו השלושה - חלבי, הנאשם ונהאד לביקור אצל אבו ג'בל, כפי שתוכנן ולאחר מכן סעדו יחד במסעדה.

.42 גרסה מפורטת זו הועלתה לראשונה בעדותו של הנאשם (למרות שכבר במשטרה סיפר כי קוויקס וחלבי הגיעו למלון וחלבי נלווה אליו לביקור אצל אבו ג'בל). למרות זאת, ולכאורה מבלי שנהאד יוכל להבין את חשיבות הפרטים, כשנשאל נהאד אודות סדר היום של הנאשם ביום המפגש עם טלאל, הוא עמד על כך שאותו נהג בשם חלבי הגיע לאסוף אותם מבית המלון ולא נלווה לקוויקס. ההגנה מפנה לעדותו של נהאד (נ/6 עמ' 6) ומבקשת להסיק מן האמור שם כי גם לפי גרסתו של נהאד, הנהג הגיע בכדי לקחתם לאבו ג'בל, אולם הדבר איננו עולה מתוך האמור שם. מה שברור מגרסתו של נהאד, לאורך כל הדרך, הוא, שהנהג שהובילם לפגישה עם טלאל התייצב במלון לבדו, (ולא נלווה לקוויקס), והגיע במיוחד כדי להסיעם ליעדם. לפי עדותו של נהאד, המפגש עם קוויקס התרחש בכלל בסופו של אותו יום, בשעה מאוחרת, אחרי המפגש עם טלאל. יש לציין, כי זו הייתה גרסתו של נהאד כבר בחקירה נ/1, שבה עדיין לא סיפר על המפגש עם טלאל. נהאד נשאל בחקירתו הנגדית בבית המשפט, האם שמו של קוויקס עלה במהלך הביקור אצל אבו ג'בל ואישר כי שמו אוזכר. לפי עדותו, בזמן הביקור אצל אבו

ג'בל (שהתקיים אחרי הפגישה עם טלאל), הנאשם שאל אודות קוויקס וביקש לפגוש אותו ואף נעשה ניסיון ליצור עמו קשר. כלומר, הביקור אצל אבו ג'בל התקיים לפני שהנאשם פגש את קוויקס, דבר העומד בסתירה לטענת הנאשם כי חלבי הגיע למלון יחד עם קוויקס והציע לקחת את השניים אל אבו ג'בל (עמ' 199-201).

.43 תשובות אלה של נהאד הן מהימנות, לא רק בשל כך שהן תואמות את הגרסה שמסר במשטרה, אלא בפרט כיון שבעת שנחקר במשטרה ובבית המשפט לא היה לו כל מושג מדוע יש חשיבות לפרטים אלה, וכאמור, טענתו כי קוויקס הגיע לבית המלון רק בסופו של היום, הועלתה בחקירתו במשטרה, בשלב שבו עדין הכחיש כל מפגש ולא הייתה כל סיבה שימסור גרסה שקרית בעניין זה.

.44 הנאשם לעומת זאת, התקשה למסור גרסה מלאה ומפורטת בנקודות מהותיות למחלוקת ומסר גרסה הססנית כשנשאל לפרטי גרסתו: האם חלבי התקשר בזמן הנסיעה למשרדו של טלאל, בכדי לברר האם הוא יכול לקבלם "נדמה לי שכן, אני לא יכול לזכור עכשיו. נדמה לי שכן" (עמ' 352), האם אישר לחלבי להתקשר לטלאל לצורך תיאום המפגש "להגיד לך עכשיו שאני זוכר בדיוק מה שקרה באותם רגעים, אני לא זוכר... אני מניח שכן". תשובות אחרות של הנאשם, לגבי הספונטניות של הפגישה עם טלאל, אינן מתיישבות עם דבריו בחקירה: הנאשם השיב כי לא ראה כל פסול להיכנס לפגישה עם טלאל במשרדו (עמ' 325), בעוד בחקירתו הדגיש כי יש לו "קווים אדומים", והוא לא היה נענה לכל הזמנה להיפגש עם אנשים כמו טלאל נאג'י. נקודת השקפתו, אותה פירט בהרחבה בפני החוקרים וגם בפתח עדותו בפניו, איננה מתיישבת עם הסכמה מיידית לפגוש בטלאל, כך גם הסבריו של הנאשם כי לא ראה בכך כל פסול אינם עולים בקנה אחד עם העמדות שהביע ועם הצהרותיו כי כל הביקור התנהל בשקיפות מלאה.

.45 לפי גרסתו של הנאשם הביקור אצל אבו ג'בל תוכנן מראש לאותו יום והצעתו של חלבי לקחתו לביקור זה הועלתה באופן מקרי במהלך השיחה איתו. הנאשם לא הסביר כיצד היה אמור להגיע לאבו ג'בל לולא הצעתו של חלבי לקחתו לשם. יתרה מכך, בחקירתו סיפר הנאשם כי אבו ג'בל כלל לא ידע על בואם של המבקרים והם מצאו אותו ישן כשהגיעו (עמ' 57 לת/2). גרסה זו מפריכה את טענת הנאשם כי מטרת הנסיעה מלכתחילה הייתה לבקר את אבו ג'בל ולא את טלאל. מעדותו של נהאד (עמ' 95 לפרוטוקול הישיבה מיום 20.6.13), עלה כי הנהג חיפש דקות ארוכות אחר ביתו של אבו ג'בל ונזקק לשאול ולברר היכן הוא גר, בניגוד לתזה שהוצגה על ידי הנאשם, כביכול חלבי הסיעם אליו מאחר והוא מכיר את ביתו של אבו ג'בל. הנאשם אישר בעדותו כי הנהג התקשה למצוא את ביתו של אבו ג'בל וטעה בתחילה כשעצר ליד בית אחר, אך טען כי מדובר היה בבבלול, גרסתו מחזקת גם בנקודה זו את הדברים שמסר נהאד.

.46 לאור האמור, יש להעדיף את גרסתו של נהאד, לפיה, חלבי הגיע במיוחד בכדי לאסוף את הנאשם לביקור אצל טלאל, גרסה מלאה, שהועלתה כבר בעת החקירה ומתיישבת טוב יותר עם השכל הישר. לעומתה, התקשה הנאשם למסור גרסה סדורה ומלאה, כיצד תואם, בתוך דקות, מפגש עם טלאל ללא

הכנה מוקדמת, מה טיב היחסים בין אותו חלבי ובין טלאל, וגרסתו המאוחרת סותרת בנקודה מהותית את הדברים שמסר במשטרה.

47. כאמור, אין הסבר מניח את הדעת בעדותו של הנאשם לשאלה מדוע הכחיש את המפגש עם טלאל ומדוע לא העלה כבר בחקירתו את הטענה בנוגע לאופיו של מפגש זה. הנאשם ניסה להסביר את התנהגותו (בעמ' 329 לפרוטוקול), באומרו: **"בכלל לא עלה בדעתי שזה מה שמחפשים במשטרה... מה שהשתלט עלי באותו רגע זה הדחף... אז ברור, או שזה נהאד, אבל כשדיברו בחקירה הראשונה נהאד עדין לא היה עצור, אולי אני בלשכה הפוליטית של בל"ד הזכרתי תוך כדי שיחה או הזכרתי למישהו שהיה מפגש כזה. איך זה יכול להיות?"**

48. הנאשם, חבר כנסת באותה עת, ועורך דין במקצועו, יודע היטב כי בחקירה מבקשים חוקריו לשמוע את האמת. למרות זאת, הנאשם התקשה להאמין כי חוקריו יודעים אודות המפגש עם טלאל, לכן בחר להכחישו כשהוא עסוק בהתלבטות מאין יכול היה מידע זה להגיע לידי החוקרים.

49. גם כשהבין כי נהאד סיפר אודות הפגישה, בחר להמשיך ולכפור בקיומה: **"כשהתברר לי כבודכם יותר מאוחר שלמעשה נהאד יכול להיות המקור, אז ברור מאליו ולאט ולאט התחיל להתברר שאכן זה נהאד בחקירה, אז אני המשכתי להכחיש כדי פשוט להגיע לעימות, זה דבר אלמנטרי בעיני, הרי אני גם עורך דין, בסופו של דבר העימות יגיע. אני רציתי שהעימות הזה, שחייב להגיע, חייב להגיע, הדברים יאמרו, ואכן אני תכננתי שבעימות הזה אני אגיד את כל מה שעכשיו אמרתי בפני כב' בית המשפט..."** (עמ' 329 - 330 לפרוטוקול).

50. עם כל הכבוד, לא ברור לי כיצד גרסה תמוהה זו מסבירה את עמדת הנאשם בחקירה. הטענה כי ביקש להודות במפגש רק במסגרת העימות איננה מהימנה והיא נסותרת מתוך תיעוד החקירה. הנאשם לא הסביר מדוע רצה לחשוף את האמת רק במהלך העימות ומדוע לא עשה כן לאחר שהעימות הופסק. מטרתו של העימות היא לעמת שתי גרסאות סותרות, פנים אל פנים, בכדי לגלות את סימני האמת בגרסאות השונות. הנאשם טוען כי ביקש דווקא להודות במהלך העימות, בפני נהאד במה שלא הודה בפני החוקרים, ולחזק את גרסתו של נהאד. אם כך, מדוע הוא סבור כי נפגעו זכויותיו בדרך כלשהיא מכך שלא נתנו לו להגיב בעימות על דבריו של נהאד?

51. לא זו אף זו, תיעוד החקירה מלמד כי הסבר זה של הנאשם איננו נכון.

במסגרת החקירה השניה, ת/2, הוכנס נהאד לחדר למעין עימות. הנאשם טוען כי העימות הופסק באמצע ולא ניתנה לנהאד האפשרות לשמוע את תגובתו על הדברים האחרונים שהטיח בו. יחד עם זאת, כאשר קבל הנאשם על הפסקת העימות הוא נשאל מה היה רוצה להוסיף בתגובה לדברי נהאד, כל מה שהיה בפיו הוא **"הוא שאמרתי לעיל, כל אדם, אחראי לדבריו, לדידי לא היו דברים מעולם"** (שורה 271 לת/2). הנאשם השיב כי אלו הדברים היחידים שרצה כי נהאד ישמע (עמ' 71 לתמליל החקירה ת/2א), דברים שלא

.52 יש לציין כי נהאד נחקר בבית המשפט על ידי הנאשם עצמו, שהוא עורך דין בהכשרתו, ודבק בגרסתו, גם כשהנאשם העלה בפניו את גרסתו באריכות. ממילא, באותו שלב בחקירה הכחיש הנאשם בתוקף את דבריו של נהאד לגבי המפגש עם טלאל וכיום איננו חולק עוד על כך שגרסתו של נהאד בעימות היא שהייתה גרסת האמת ולא עמדת הנאשם.

.53 בהמשך העדות קבל הנאשם על כך שהעימות הופסק כיוון, (כך לפי דעתו), שנהאד החל לסטות " מהמסלול שהותווה לו" (עמ' 330 לפרוטוקול). טיעון זה משכנע יותר ומלמד כי הנאשם לא הודה בחקירה, בתקווה כי במהלך העימות, יחזור בו נהאד מגרסתו המפלילה ויתקשה להטיחה בפני הנאשם, נוכח מערכת היחסים ביניהם. הדברים מתיישבים גם עם דבריו של הנאשם לחוקר, כי לו העימות היה נמשך, היה עומד על כך שגרסתו של נהאד היא שקרית.

.54 טיעון נוסף בפי הנאשם, כביכול שוכנע במהלך החקירה כי חוקריו אינם מחפשים את האמת. מדובר בטיעון מופרך, שאין לו כל בסיס. החוקרים ניסו במהלך חקירותיו של הנאשם, לתת לו פתח לספר את מלוא הדברים שהתרחשו בסוריה, חשפו בפניו בהדרגה את הראיות שנאספו כלפיו, ובחקירה הגונה ומכובדת, ביקשו ממנו להתייחס לדברים. לו רצה לחשוף בפניהם את כל האמת, היו לא הזדמנויות רבות לעשות כן ואין סיבה להניח כי לא היו בודקים וחוקרים את עמדתו. בסופו של דבר, הבדלי הגרסאות, בין גרסת הנאשם וגרסתו של נהאד אינם גדולים ולא הייתה כל דרך בחקירה לחדד את הסתירות, מאחר והנאשם כבש את גרסתו.

בסיכומי ההגנה נטען כי הנאשם הודה בקיום המפגש עוד לפני שהחל ההליך, כבר בדיוני ועדת הכנסת. ראשית, אין בכך הסבר להכחשתו העיקשת במהלך החקירה. שנית, הטיעון עם כל הכבוד, איננו נכון. הנאשם הקפיד בטיעונו הארוכים בפני הועדה להכחיש את המפגש והתייחס לתכניו לחלופין, אף בהנחה שהיה מפגש כזה. גם בשלב הדיון בטענות המקדמיות נטען כי ההגנה תצא מתוך הנחה שהאמור, בכתב אישום הוא נכון, לצורך הדיון בטענת החיסיון, מבלי להודות בעובדת קיום המפגש.

.55 הנאשם טוען כי פגישתו עם טלאל לא הייתה חשאית. מדובר בטענה מוזרה, שכן, לא רק שהפגישה לא סוקרה בתקשורת ולא לוותה באנשים נוספים מטעם המשלחת, אלא שהנאשם טרח להסתירה ולהכחיש במהלך כל חקירתו, ולא הודה בה עד לפתח משפטו. הנאשם אף הודה כי בכל הראיונות שקיים בתקשורת, מאז הביקור בסוריה, הוא הכחיש את קיום הפגישה עם טלאל (עמ' 365 לפרוטוקול).

.56 הנאשם קיים פגישות נוספות בסוריה, כמו הפגישה עם סגן הנשיא. פגישה זו, להבדיל מהמפגש עם טלאל נאג'י סוקרה בתקשורת, שודרה בטלוויזיה ולא הייתה חשאית, מה גם שנכחו בה חברים נוספים מהקבוצה. כך גם מפגש נוסף עם סגן שר החוץ הסורי, נערך בנוכחות חברי המשלחת, נישאו בו נאומים והוא לא נערך בחשאי.

.57 באי כוח הנאשם מבקשים לקבוע כי עצם נוכחותו של נהאד בפגישה מוכיחה כי לא הייתה חשאית. טיעון זה, לא ניתן לקבל. נהאד שהיה באותה עת איש אמונו של הנאשם, נלווה אליו לפגישה, הנאשם סמך עליו וגם בעת שנחקר במשטרה התקשה להאמין כי נהאד סיפר אודותיה. התנהלות הנאשם מאז הפגישה ועד תחילת משפטו מעידה ללא ספק על כך שביקש לשמור את המידע לגבי הפגישה עם טלאל כחסוי.

.58 בסיכומי ההגנה טוענים באי כוחו של הנאשם, כי לא הוכח שהפגישה עם טלאל נערכה בשעת ערב מאוחרת, כפי שנטען בכתב האישום. שעת הפגישה לא הוכחה במדויק, הובאו הערכות מהן ניתן להסיק כי הפגישה החלה בשעות אחר הצהריים או הערב המוקדמות ונמשכה כחצי שעה. לנתון זה ממילא, אין חשיבות רבה, כאשר ברור הוא כי התקיימה בחשאי ולא בגלוי, באופן פומבי ולאור יום.

.59 יש לדחות את הניסיון להציג את גרסתו של נהאד כעלילת שווא. ראשית, מרבית הדברים שמסר נהאד מלכתחילה ועמד עליהם גם במהלך העימות, אושרו לבסוף בהודאתו של הנאשם, שנית, לו רצה נהאד להעליל על הנאשם עלילת שווא, יכול היה לספר כי תכני השיחה עם טלאל היו כאלה, שיש בהם פגיעה בביטחון המדינה. במקום זאת, בעימות שנערך בין הנאשם לבין נהאד, (במהלך החקירה השנייה של הנאשם, ת/2), סיפר נהאד כי במהלך הפגישה שוחחו הנאשם וטלאל על עניינים פוליטיים בלבד, על הסכסוך, על גישור והחזרת המצב לקדמותו בעזה, מה שגרם לנהאד להניח כי מדובר בפגישה פוליטית (שורות 244 ואילך בת/2).

.60 באותה מידה, אינני רואה לנכון לקבל את הניסיון להטיל ספק במהימנות גרסתו של נהאד בטענה כי קיבל טובות הנאה מחוקריו. מתוך העדויות עולה כי לנהאד שולמו סכומי כסף זעומים (כ- 100 - 150 ₪), עבור החזר הוצאות הנסיעה שלו לתחנת המשטרה לשם מתן העדות. מדובר בצעד לא שגרתי, אין חולק על כך, אך הטענה כי נהאד מסר גרסה שאיננה נכונה, כדי לרצות את חוקריו, תמורת סכומים אלה, היא בלתי סבירה.

.61 לסיכום, אני סבורה כי עדותו של נהאד בכל הנוגע לנסיבות שהובילו לפגישה בין טלאל נאג'י לנאשם, מהימנה ועדיפה על פני הגרסה הכבושה שהוצגה על ידי הנאשם במהלך משפטו, ומכאן, כי מדובר היה בפגישה שתוכננה מראש, ושעצם קיומה נשמר בחשאיות על ידי הנאשם ונהאד. הנאשם הופתע והתקשה להאמין, כי דבר קיומה של הפגישה נודע לחוקרים, עשה כל מאמץ להכחיש אותה ולגלות כיצד דלף המידע, בידעו כי מפגש זה היווה חציה של קווים אדומים, כפי שהוא עצמו הגדירם.

האישום השלישי

.62 כתב האישום המייחס לנאשם מפגש עם חאלד משעל מבוסס על עדותו של נהאד, בנוגע לתיאום המפגש, יציאתו של הנאשם לפגישה והראיה לקיומה באמצעות תשורה שקיבל הנאשם מאת לשכתו של

משעל. כפי שהכחיש הנאשם כל קשר לטלאל נאג'י, כך הכחיש בחקירתו את גרסתו של נהאד, לגבי תיאום הפגישה עם משעל ולראשונה הודה בכך בבית המשפט, תוך שהוא מכחיש כי סוכמה סופית או כי יצאה אל הפועל.

.63 המאשימה הוכיחה במידה הנדרשת, ואין חולק בשלב זה כי התקיימה שיחה בין טלאל נאג'י ומשעל, בנוכחות הנאשם, בה הוצע לנאשם לבקר את משעל בצהרי היום שלמחרת, כל זאת ללא כל מחאה מצד הנאשם. הנאשם העיד כי לא נקבעה פגישה, הוא אמר לטלאל כי אם סדר יומו יאפשר זאת, הוא יאשר את הפגישה, ובסופו של דבר לא יצר קשר (עמ' 358).

.64 מעדותו של נהאד עלה כי הפגישה אכן נקבעה, הנאשם התכוון לממש את התוכנית ובפועל אכן יצא כשפניו ללשכת משעל. לפי עדותו, לאחר ששבו לבית המלון, בסוף היום בו פגשו בטלאל נאג'י, סיפר לו הנאשם שלמחרת היום הם אמורים להיפגש עם אבו אל וליד. רק לאחר שנהאד הודיע לו כי הוא לא מתכוון להגיע לפגישה זו, סיפר לו הנאשם כי הוא כבר נפגש עם טלאל נאג'י, וכך נודע לו לראשונה במשרדו של מי ביקר באותו היום.

"אמרתו לו אני לא הולך, אין לי מה לעשות שם, אסור ללכת לשם, זה איש ראש ארגון טרור ואני לא מוכן להפגש איתו. אמר לי אז איפה היית? אמרתי לו לא יודע, אמר לי אתה היית אצל זה, טלאל נאג'י, זה גם שייך לחזית העממית. אמרתי לו לא, אני לא הולך, לא הלכתי". (עמ' 100 שורות 2-5)

.65 לגבי יום המפגש המתוכנן עם חאלד משעל, סיפר נהאד, כי למלון הגיע נהג כדי לאסוף אותם לפגישה. הנהג ניגש לנאשם ולנהאד שישבו בלובי, והודיע כי בא לקחתם לפגישה עם אבו אל וליד ובהזדמנות זו, הנאשם שאל את נהאד האם הוא מצטרף לפגישה, ונהאד הבהיר, כי החלטתו לא להצטרף הינה סופית. בעקבות זאת, אמר לו הנאשם כי ימתין לחברי הקבוצה, והם יפגשו כולם אצל פארוק א-שרע. לדבריו, כעבור כשעה או למעלה מכך, הגיעו השיח'ים והוא נסע איתם ללשכתו של פארוק א-שרע, שם כבר המתין להם הנאשם (עמ' 101 לפרוטוקול).

.66 הנאשם איננו חולק על כך שיצא מן המלון לבדו לפגישה בשעה 11:00 לערך (עמ' 367), כאשר הפגישה עם משעל, עליה דובר הייתה אמורה להתקיים בשעות 11:00 - 12:00, אך לדבריו נסע להיפגש עם מנכ"ל סגן הנשיא. הנאשם אישר כי הפגישה עם סגן הנשיא נקבעה לשעה 14:00, למרות זאת יצא מהמלון בסביבות בשעה 11:00. הוא גם התקשה להסביר מדוע הורה לנהאד להמתין במלון ולהגיע יחד עם חברי הקבוצה ללשכת סגן הנשיא ומדוע נהאד לא הצטרף אליו מלכתחילה (בפגישה קודמת עם סגן הנשיא נהאד הגיע ללשכתו והמתין מחוץ ללשכה).

.67 בנוסף, הובאה עדותו של שייח' פאוזאת (שהודעתו הוגשה כחלק מחקירתו הראשית והוא העיד בבית המשפט בעמ' 225 ואילך), לפיה, על פי התוכנית המקורית, היה הנאשם אמור להמתין להם במלון יחד עם נהאד, ורק כשהגיעו למלון הודיע להם נהאד כי התוכנית השתנתה והנאשם ייפגש עימם בלשכת סגן הנשיא, משמע, מדובר היה בשינוי של הרגע האחרון, ראייה התומכת בגרסתו של נהאד.

.68 ראייה לכך שהפגישה התקיימה, לפי עדותו של נהאד, היא קופסת הממתקים שקיבל הנאשם מלשכת משעל. נהאד העיד (בעמ' 102 לפרוטוקול), כי במהלך אותו היום, מסר לו הנאשם קופסת ממתקים, בכדי שיכניס אותה למזוודה של הנאשם, באומרו כי קיבל אותה כמתנה מלשכתו של חאלד משעל. המאשימה מודעת לכך שאין בראיה זו כדי להוכיח קיומו של מפגש עם חאלד משעל עצמו, אך היא מסתמכת על הוראת סעיף 114(ב) לחוק העונשין, שלפיה, גם ביקור בלשכתו של משעל, עונה על הגדרת העבירה.

.69 הנאשם לא חלק על כך שבמהלך הביקור בסוריה קיבל כמתנה קופסת ממתקים וכי בשלב כלשהו הניח אותה בקבלה במלון וביקש מנהאד להביאה, אלא שלגרסתו - את קופסת הממתקים קיבל ממנהל לשכת סגן נשיא סוריה, ולא מאת לשכת חאלד משעל (ת/3 שורות 40 ואילך, מיום 16.12.07).

.70 מתוך העדויות לא הוברר די הצורך, מתי קיבל הנאשם את קופסת הממתקים לידי, נהאד גם לא עומת בחקירה הנגדית עם הגרסה שמסר בעדותו ולא נחקר עליה. למרות האמור, ואף שנהאד היה ודאי בתשובתו כי הנאשם סיפר לו שקיבל אותה מלשכתו של אבו ואליד, לא שוכנעתי כי די בעדות זו בכדי לקבוע במידה הנדרשת, כי אכן הנאשם קיבל את קופסת הממתקים מאת חאלד משעל, בזמן הפגישה עימו.

.71 לבית המשפט הוגש גם תמליל השיחה היזומה שנערכה בין נהאד לטלאל נאג'י, במסגרתה ביקש נהאד להוכיח כי הוא לא נכח בפגישה עם חאלד משעל, וממנה משתמע כי אכן התקיימה פגישה כזו (ת/10). הראיות הקשורות להוכחת השיחה ותוכנה הוגשו ללא התנגדות, (בכפוף להעדויות של החוקר ירון חזן, שהעיד בהמשך). עדין, לא ניתן לקבל את דברי הדובר האחר בשיחה (טלאל) כראיה לאמיתות תוכנם, ולסמוך עליהם הרשעתו של הנאשם, ודומה כי התביעה גם איננה מבקשת לעשות כן. יחד עם זאת, מקובלת עלי עמדת התביעה, כי עצם נכונותו של נהאד לשותף פעולה בתרגיל החקירה, להתקשר אל טלאל, תחילה בשמו שלו ולאחר מכן בהציגו עצמו בשמו של הנאשם, מעידה על מהימנותו, על בטחונו בגרסתו ואמונתו כי שיחות אלה יסייעו לשכנע את החוקרים בצדקת דבריו.

.72 לסיכום, הוכח מעבר לכל ספק סביר כי במהלך הפגישה עם טלאל, דובר על אפשרות של מפגש בין הנאשם לבין חאלד משעל, הוצע כי הפגישה תיערך למחרת היום בסביבות השעה 12:00 ואכן למחרת היום הגיע נהג, אשר אסף את הנאשם ליעד כלשהו בשעה 11:00 לערך. אף שעדותו של נהאד מהימנה עלי, הן בעניין השיחה שניהל עם הנאשם כשהבין שבכוונתו ללכת לפגישה והן בנוגע לקופסת הממתקים, שהנאשם קיבל לידי, עדין נותר ספק האם התקיימה פגישה כזו או אפילו האם ניתן להרשיע את הנאשם בניסיון לקיימה. לפי גרסתו של הנאשם, לא סוכם על עריכת הפגישה, הוא הודיע מיידית כי סדר יומו, ככל הנראה לא יאפשר זאת, ובסופו של דבר לא יצאה הפגישה אל

הפועל. נהאד, אין חולק, לא היה מעורב בשיחה עם טלאל ולא היה ער לכל חילופי הדברים בין הנאשם לטלאל, כך שלא יכול היה לשלול את הדברים. אין בידי המאשימה ראיה טובה, במידה מספקת לכך שהנאשם הגיע בסופו של דבר ללשכתו של משעל, ועדותו של נהאד, בעניין חילופי הדברים הקצרים, לפני היציאה לפגישה ולאחריה, אינם יכולים לבסס הרשעה בעבירה כה חמורה. יתכן וצודקת המאשימה בטענתה, כי די בשיחת טלפון עם משעל, בכדי לבסס את קיומו של המגע עם סוכן החוץ, אולם אין ראיה שהנאשם יזם את שיחת הטלפון הזו, חפץ בה, או שיתף פעולה עימה בדרך כלשהיא. הנאשם הודה כי לא מחה בעת שטלאל דיבר עם משעל וניסה לתאם פגישה, אולם אין די בכך בכדי להרשיעו בקיום מגע עם סוכן, על בסיס שיחה זו, שנערכה בנוכחותו.

לפיכך, דעתי היא, כי יש לזכות את הנאשם מן העבירות שיוחסו לו באישום השלישי.

עבירה של מגע עם סוכן חוץ - המסגרת הנורמטיבית:

73. סעיף 114 לחוק העונשין, קובע כי:

"(א) מי שקיים ביודעין מגע עם סוכן חוץ ואין לו הסבר סביר לכך, דינו - מאסר חמש-עשרה שנים.
(ב) ניסה אדם ליצור מגע עם סוכן חוץ, או שביקר במקום מגוריו או במקום עבודתו של סוכן חוץ או נמצא בחברתו, או שנמצא ברשותו שמו או מענו של סוכן חוץ ואין לו הסבר סביר לכך, דינו כדין המקיים מגע עם סוכן חוץ.
(ג) בסעיף זה, "סוכן חוץ" - לרבות מי שיש יסוד סביר לחשוד בו כי עסק, או נשלח לעסוק, מטעם מדינת חוץ או ארגון מחבלים או למענם, באיסוף ידיעות סודיות או במעשים אחרים העשויים לפגוע בבטחון מדינת ישראל וכן מי שיש יסוד סביר לחשוד בו שהוא חבר בארגון מחבלים או קשור בו או פועל בשליחותו.
(ד) לא יורשע אדם לפי סעיף זה אם הוכח לבית-המשפט שלא עשה ולא התכוון לעשות דבר שיש בו כדי להביא לידי פגיעה בבטחון המדינה".

74. אין חולק כי טלאל נאג'י וחאלד משעל עונים על הגדרתו של "סוכן חוץ". הדבר עולה מגרסת הנאשם בחקירתו ומחוות הדעת של אגף המודיעין בצה"ל ת/19, שהוגשה בהסכמה.

75. הנאשם הודה בקיום המפגש עם טלאל נאג'י, וגם לפי גרסתו לכך שהמפגש לא תוכנן מראש, הודה כי האפשרות הוצעה לו במהלך הנסיעה, הוא יכול היה לדחותה, ולא עשה כן ובפועל הגיע ללשכתו של טלאל, ישב ושוחח עימו בפגישה, שלא דווחה לאיש ואף הוכחשה במשך שנים.

76. הנטל מוטל על הנאשם להוכיח כי יש בפיו הסבר סביר לקיומו של המפגש והוא לא נתן הסבר כזה. הנאשם עצמו הסביר בחקירתו כי מפגש עם טלאל נאג'י, שזהותו ותפקידו ידועים לו, הם בבחינת

"חציית קו אדום", ולמרות זאת לא דחה את ההצעה להיכנס ללשכתו ולפגוש בו. לפי גרסתו, היה בדרכו לפגישה אחרת, שתוכננה מראש, מי שהציע לו להיפגש עם טלאל היה אדם, שפגש לראשונה זמן קצר קודם לכן, לא הייתה לו כל מחויבות כלפיו ולא הייתה כל סיבה כי יענה להצעתו החפזת. לפיכך, גם לו נתקבלה גרסת הנאשם לפיה, לא מדובר בפגישה שתוכננה מראש, עדין לא היה בפיו הסבר סביר לקיומה.

.77 סעיף 114(ד) מקנה הגנה לנאשם אם עלה בידו להוכיח שלא עשה ולא התכוון לעשות דבר שיש בו כדי להביא לידי פגיעה בביטחון המדינה.

.78 לטענת המאשימה מדובר במבחן אובייקטיבי, של פוטנציאל פגיעה. הנטל על הנאשם להוכיח את קיום ההגנה הוא כבד יותר ככל שמעמדו של הסוכן הוא גבוה יותר, ככל שארגון הטרור בראשו הוא עומד הוא בכיר, רצחני ופעיל יותר, ככל שמעמדו של הנאשם הוא בכיר יותר, בעל עמדת כוח ונגישות לחומרים רגישים וככל שהמפגש הוא קונספירטיבי, מוכחש, ונערך במרחב השליטה (בלשכתו) של הסוכן. לגבי תכני השיחה, טוענת המאשימה, כי נהאד אמנם מסר רק אודות תכנים פוליטיים שעלו בשיחה שנוהלה בין הנאשם וטלאל, אך הוא היה נוכח פסיבי בשיחה, וידע לומר רק בקווים כלליים על מה דובר. הנטל מוטל על הנאשם להוכיח כי תכני השיחה לא היו פוגעניים וגם בעניין זה, הוא נתן אמירות כלליות בלבד. לשיטת המאשימה, גם אם נקבל את עמדת הנאשם, כי במהלך השיחה עלו תכנים פוליטיים בלבד, יש ללמוד על הסיכון, לא רק מתוכן המפגשים אלא ממכלול הנסיבות, וזאת לאור מטרתה של הוראת החוק, למנוע מפגשים המכילים את הקרקע לעבירות ריגול חמורות יותר.

.79 לדידה של המאשימה, נסיבות המקרה כאן, מלמדות על פוטנציאל לפגיעה בביטחון המדינה: הנאשם, בהיותו חבר כנסת, בעל נגישות לחומר רגיש, מהווה מטרה אטרקטיבית עבור ארגוני הטרור, יצא לסוריה שלא כדין ונפגש עם סוכני חוץ בכירים בארגוני טרור, בחשאי. כל פיסת מידע עשויה להיות חשובה לאויב ומעבר לכך, מפגש עם חבר כנסת מעניק לארגון הטרור הכרה. הכחשת המפגש מלמדת על כוונה להיפגש שוב, מה גם שחשאינותו נותנת בידי הסוכן גם קלף מיקוח. המאשימה מציינת, כי מגע ראשון עם סוכן בכיר מזמין מגעים נוספים, מפנה לחוות דעתו של העד "עומר" וכן לעובדה שאיננה מוכחשת היום, שלפיה, המפגש עם טלאל כבר יצר לכל הפחות הזמנה למפגש עם חאלד משעל.

.80 היסוד העובדתי של עבירת מגע עם סוכן חוץ מורכב משלושה רכיבים: הראשון, הדרישה כי הנאשם "קיים מגע"; השני, כי המגע האמור היה עם "סוכן חוץ"; והשלישי, כי למי שקיים מגע כאמור אין "הסבר סביר לכך" (ע"פ 5236/05 **עמאשה נ. מדינת ישראל (2009)**). יסודות אלה הוכחו בענייננו, וכן הוכח היסוד הנפשי, הדורש מודעות של הנאשם.

.81 לטענת ההגנה, מאפייניה האקראיים של הפגישה, העדר חשאינותה, כל אלה מספקים הסבר סביר, בדומה למפגש בכנס. טענה זו יש לדחות. לא דומה מפגש אקראי, במקום אליו מגיע נאשם, מבלי להיות מודע לכך שהוא עלול להיפגש עם סוכן חוץ או מתוך כוונה ליטול חלק בכינוס, שבו משתתפים

רבים, ביניהם אנשים המוגדרים כסוכני חוץ, לפגישה יזומה עם סוכן כזה, במשרדו של הסוכן, גם אם הרעיון לקיימה עלה באמצעות מתווך כלשהו, וגם אם לא קדם לה תכנון ארוך טווח.

.82 השאלה העיקרית הינה, האם עלה בידי הנאשם להוכיח את קיומה של ההגנה הקבועה בסעיף 114(ד) לחוק, ושלפיה, לא עשה ולא התכוון לעשות דבר, שיש בו פגיעה בביטחון המדינה.

לצורך הדיון בשאלה זו, יש לזכור כי הוראת הסעיף איננה דורשת הוכחת עבירה נלווית לקיום המפגש עם סוכן החוץ, די בעצם קיומו בכדי להוות עבירה, גם מבלי להוכיח את תכניו ואף אם הוכח כי תוכן המפגש לא סיכן בפועל את בטחון המדינה. כל זאת מתוך ראית פוטנציאל הסיכון בקיומו של מפגש כזה והחשש כי הוא עלול להוביל לשיתוף פעולה, שיש בו כדי לסכן את בטחון המדינה.

.83 עצם קיומו של המפגש יוצר מעין חזקה בדבר כוונה לפגוע בביטחון המדינה, שהנאשם המבקש ליהנות מן ההגנה הקבועה בסעיף 114(ד) לחוק, רשאי להפריכה. במקרה זה, לא שוכנעתי כי הנאשם עמד בנטל זה.

.84 לשון ההגנה מדברת על שני תנאים מצטברים: "לא עשה" ו"לא התכוון לעשות" דבר שיש בו כדי להביא לפגיעה בביטחון המדינה, משמע, דבר שיש בו פוטנציאל לפגוע בביטחון המדינה.

.85 הביטוי "לא עשה" דבר שיש בו להביא לפגיעה, איננו יכול להתפרש כעשיית דבר שהוא מעבר למפגש עצמו, שכן העבירה איננה מצריכה עבירה נלווית, כמו מסירת ידיעה לאויב. לפיכך, המחוקק יוצא מתוך הנחה כי עצם המפגש יכול להוות פגיעה כזו. דומה כי נסיבות המקרה שלפנינו מגלמות בצורה מובהקת סוג מפגש, אשר מאפייניו מהווים בפועל פגיעה בביטחון המדינה או לכל הפחות, דבר העלול להביא לפגיעה כזו. הכוונה היא לסיכון לביטחון המדינה הנובע ממפגש של אישיות ישראלית בכירה מאד, נבחר ציבור, בעל נגישות מירבית למידע, עם סוכן חוץ, במעמד בכיר מאד בארגון טרור, במדינה זרה, במשרדו של הסוכן, ובחשאי. סיכון זה הוא ממשי והוכח כבר בפגישה שקיים הנאשם עם טלאל, שהדגימה מיידית את "המדרון החלקלק" המוביל למפגשים נוספים, עם בכירים אחרים בארגוני טרור.

.86 כאמור, אין בידי המאשימה ראיות במידה מספקת לקיומו של מפגש עם חאלד משעל, אך אין ספק כי טלאל עשה ניסיון למנף את פגישתו עם הנאשם בכדי להפגישו גם עם משעל. נכונותו של הנאשם להיפגש עם טלאל נאג'י בחשאי, כחולקים סוד משותף, הביא ככל הנראה להנחה, כי הנאשם מוכן לחצות את הקווים האדומים, עליהם הצביע בעצמו, ומרגע שאין זה ברור היכן עוברים הקווים האדומים שהציב לעצמו, נפתחה הדרך להציע בפניו שיתופי פעולה נוספים.

האופי החשאי והקונספירטיבי של המגע עם טלאל נאג'י שולל את ההסבר הסביר לקיום הפגישה וכן מטיל ספק רב בקיומה של ההגנה (ראה ע"פ 5236/05 **עמאשה נ. מדינת ישראל** (2009)).

87. די בכך שבקיום המפגש עם טלאל עשה הנאשם דבר שיש בו להביא לפגיעה בביטחון המדינה בכדי לדחות את טענתו לקיומו של הסייג. מעבר לנדרש, לא עלה בידי הנאשם להוכיח גם את התנאי המצטבר, בדבר העדר כוונה לעשות דבר שיש בו להביא לפגיעה בביטחון המדינה.

88. על קיומה של כוונה להשיג תוצאה ניתן ללמוד מתוך "חזקת הכוונה":

"לשם הוכחתה של כוונה מיוחדת יזדקק בית המשפט לעיתים "לחזקת הכוונה". חזקה זו היא חזקה ראייתית, לפיה אדם התכוון לתוצאות הנובעות באופן טבעי ממעשיו. חזקה זו מבוססת על ניסיון החיים. היא אינה חזקה חלוטה, ודי בכך שהנאשם עורר סביר בראיות המקימות את החזקה, על מנת להפריכה (ע"פ 10110/03 גמליאל נ' מדינת ישראל (פורסם בנוב), 11.12.06); ע"פ 413/10 פלוני נ' מדינת ישראל (פורסם בנוב), 23.3.11); ע"פ 6066/94 חסן נ' מדינת ישראל, פ"ד נא(4) 335, 326 (1997))." (ע"פ 3052/10 זועבי נ' מדינת ישראל).

דבריו של הנאשם בחקירה, בהם הסביר מדוע בשום אופן לא היה נפגש עם טלאל נאג'י, לאור מעמדו של זה בארגון, ומתוך כך שפגישה כזו מהווה פגיעה בביטחון המדינה, מעידים כי היה מודע היטב לתוצאתה של פגישה כזו, ואין בפיו הסבר מניח את הדעת, מדוע נעתר להצעה להיפגש עם טלאל (אף בהנחה שפגישה זו לא תוכננה מראש או לא הייתה פרי יוזמתו).

89. בהעדר הסבר סביר לקיום המפגש עם טלאל נאג'י ושעה שלא עומדת לנאשם ההגנה הקבועה בסעיף 11(ד) לחוק, אני סבורה כי יש להרשיעו בעבירות המיוחסות לו באישום השני.

סיכומו של דבר, הייתי ממליצה לחברי, לזכות את הנאשם, מחמת הספק, מן העבירות המיוחסות לו באישום השלישי ולהרשיעו בעבירות שיוחסו לו באישומים הראשון והשני.

כב' סגן הנשיא ד"ר א' אברהם: אני מסכים.

כב' סגן הנשיא ב' ארבל: אני מסכים.

הוחלט אפוא פה אחד כאמור בחוות דעתה של כב' השופטת א' הלמן.

ניתן והודע היום ו' ניסן תשע"ד, 06/04/2014 במעמד הנוכחים.